

Més intel·ligència artificial

Publicat per [Interarts](#) [1] el 03/10/2023 - 11:40

[Jorge Fernández León](#) [2], Vocal del Patronat de la Fundació Interarts | 12/09/2023

La **intel·ligència artificial (IA)** i les seves conseqüències, desitjables i no, han arribat per assentar-se en el nostre entorn quotidià. Aquesta nova onada tecnoinvasiva, de conseqüències difícilment previsible, posarà a prova de nou en el nostre món professional la capacitat dels qui militem en el sector de la recerca i la intermediació cultural per donar respostes a temps a algun dels reptes i riscos que planteja aquest conjunt d'eines i aplicacions digitals. I no hauria d'ocórrer de nou que la cultura fos una de les grans oblidades per institucions i organismes legislatius i executius nacionals i internacionals, a l'hora de definir els marcs d'aprofitament d'oportunitats i de protecció de drets que la IA i els seus desenvolupaments plantegen, ja des de fa gairebé una dècada.

Anunciàvem a les nostres pàgines fa uns dies el proper [congrés d'ENCATC](#) [3], la Xarxa Europea de Gestió i Polítiques Culturals, que tindrà lloc a Hèlsinki del 11 al 13 d'octubre i que sota el complaent títol d'"**Abraçant la Intel·ligència Artificial: El futur del sector cultural i creatiu**" sembla avançar en els seus continguts una revisió de l'impacte que la IA està tenint i ha de tenir fonamentalment en els camps de les indústries creatives, els drets d'autor i l'esfera de les indústries culturals. Si seguim les notícies veiem que en aquestes setmanes se succeeixen les trobades nacionals i internacionals abordant el mateix assumpte. Des del [Festival Hay de Segovia](#) [4] en la seva programació central fins a la trobada de les [Associacions de Premsa, edició i periodisme globals](#) [5], suggerint un conjunt de principis globals per al control d'usos de l'AI en matèria de propietat intel·lectual, qualitat i

integritat, decència, seguretat, disseny i desenvolupament sostenible.

Les institucions europees porten ja diversos anys tractant de regular el camp, a partir de l'aprovació d'una proposta d'Acta de la Intel·ligència Artificial el 2020, nascuda entre altres fonts del [llibre Blanc de la IA](#) [6] de la mateixa Unió, així com de les preocupacions anunciades entre altres organismes pel Consell d'Europa al 2017. Al maig d'enguany, s'acaba d'aprovar un document pel seu desenvolupament que aborda les condicions necessàries per un [bon ús de la IA en el context del patrimoni cultural i els museus](#) [7], essent la intenció del Consell i del Parlament Europeu i de la Comissió Europea seguir desenvolupant normativa harmonitzada a aquest respecte. Així ho han fixat en l'acord del passat 14 de juny del Parlament establint el document definitiu de l'[Acta d'Intel·ligència Artificial](#) [8] per al seu debat definitiu per institucions nacionals i agències. La passada setmana el govern espanyol, dins de la seva [Estratègia Nacional d'Intel·ligència Artificial](#) [9], va aprovar l'[estatut de l'Agència Espanyola de Supervisió de la Intel·ligència Artificial](#) [10], la interlocutora futura per a un control dels desenvolupaments i aplicacions nacionals en la matèria.

Parlem, en resum, de regular el funcionament i els límits de sistemes que emulen el pensament humà, actuen racionalment en aparença com a éssers humans i, segons la potència dels equips que la suporten, pot tenir un abast limitat i especialitzat, ser capaç de raonar, planificar i prendre decisions complexes i fins i tot, de moment en el pla teòric, arribar fins on la intel·ligència humana encara no ha estat capaç. Grans desafiaments que ens toquen de prop.

Sabem a més dels seus riscos, des del difícil accés als seus mecanismes de transparència, de la seva capacitat per accelerar les bretxes de desigualtat social i de gènere en el món de l'empresa i l'ocupació o per delimitar responsabilitats i limitacions entre les diverses capes de participants humans i no humans que intervenen en els processos de presa de decisions, per citar tres aspectes que reclamen urgentment garanties ètiques en el seu desenvolupament i aplicacions.

I veiem com, mentre altres desenes de camps, de la medicina i la salut a l'educació, la justícia i el control policial, el transport, la logística, l'enginyeria o el disseny s'inclouen en les preocupacions de les institucions, la cultura, més enllà de la inevitable i complexa regulació de la propietat intel·lectual, té encara molt poc espai d'atenció. Ni tan sols hem estat capaços d'enunciar, en les nostres agendes d'urgències del sector, aquelles relatives a la immediata resposta necessària al canvi disruptiu que la IA està provocant en totes les cadenes de valor del servei públic de cultura, a més d'aquelles que afecten les indústries culturals.

És hora d'afrontar aquesta tasca. Des de les institucions i l'acadèmia i també des de les organitzacions culturals i cíviques que defensen les agendes de drets culturals, en el marc d'una estratègia de desenvolupament sostenible i en aliança amb els molts sectors implicats. Cap veu sobra en aquest esforç. Esperem que entre les conclusions del congrés d'ENCATC puguem trobar els fils que teixeixin alguna d'aquestes oportunitats. I que intentem seguir de prop el desenvolupament de la nostra pròpia legislació i incorporar més a la cultura en aquest marc estratègic. No hi ha gaire temps.

Categories: Article

Etiquetes: transformació digital

Etiquetes: tecnologia

Etiquetes: intel·ligència artificial

Etiquetes: indústries creatives i culturals

- [11]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2023/10/intel·ligencia-cultural>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interarts>

[2] <https://interaccio.diba.cat/members/fernandezlj>

[3] <https://www.encatc.org/en/encatc-congress-2023/>

[4] <https://www.hayfestival.com/segovia/inicio>

[5] http://www.newsmediaalliance.org/wp-content/uploads/2023/09/FINAL-Global-AI-Principles-Formatted_9-5-23.pdf

[6] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0065>

[7] [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2023\)747120](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2023)747120)

[8] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0236_ES.pdf

[9] <https://espanadigital.gob.es/sites/espanadigital/files/2022-06/Estrategia%20Nacional%20de%20Inteligencia%20Artificial.pdf>

[10] <https://www.boe.es/boe/dias/2023/09/02/pdfs/BOE-A-2023-18911.pdf>

[11] <https://interaccio.diba.cat/node/9251>